

Валя Ахчиева: При ромите няма фалш

Как и кога започна едно от запазилите се предавания в Националната телевизия - "Открито"?

Предаването "Открито" скоро ще има рожден ден, ще направи 9 години на 23 април т. г. Започнахме през 1994 като авторско предаване, тогава генерален директор беше Хачо Бояджиев. Сменихме много пъти формата - били сме и с 22-ма гости на живо като обществен дебат, и политическо токшоу с пряка връзка със зрителите, през 1996 бяхме с един събеседник. Сега, от 1997 насам, журналистическо разследване.

Каква е целта на предаването, за кого е предназначено? Каква е мисията на "Открито"?

Предназначено е за всички възрастови групи, в аудиторията ни има около 50 хиляди деца между 5 и 14 години. Задачата ни е да търсим истината и да представяме различни гледни точки по даден проблем. Ние не обсъждаме само проблема, а и решаването му. По това се различаваме от другите.

Бихте ли разказали малко повече за вас - например как стигнахте до водеща на "Открито"?

Бях репортер в телевизионен център Варна, работех в новините, Нери Терзиева и Асен Агов - информационният екип 2, ми предложиха да дойда в БНТ. Идвайки тук, минах през "По света и у нас", след това започнах в "Панорама", бях репортер, редактор, след това станах водеща на "Панорама". В един момент почувствах, че мога да създам нещо свое и че е дошъл моментът да го направя. За да родя едно предаване, ти трябва преди всичко зрялост като човек, не само опит, а да мислиш зряло, защото има много проблеми и трудности, докато се утвърди едно предаване. Най-трудно измислих името, с моя приятелка го мислихме дни и нощи. Исках една дума, която като я чуят зрителите, да си представят нещо. Думата открито е символ на искреност, на вярата че няма нещо скрито, че истината се представя такава, каквато е.

Хората ли се свързват с вас или вие с тях?

Те се обаждат непрекъснато, но ние казваме - напишете писмо. Имаме такъв ред, по телефона не се приемат сигнали. Само с писма, защото когато го отворя, аз проверявам дали това е вярно. Имаме си канали, източници на информация. Хората са свикнали да пишат 50% от истината, оказва се, че са премълчали, скрили нещо и не е такава работата. И ако реша да правя предаване, аз не предупреждавам, защото хората ще се притеснят и няма да са естествени, а като се появим изведнъж, всичко става съвсем различно.

Как си подбирате темите?

Много трудно, във всеки един свободен момент чета писмата, които получаваме. Зная кой от какво се вълнува и какви проблеми има по региони в България, кои от тях се решават, за

Честит
рожден
ден на
"Открито".
Нови сполуки
в голямата
любов към
хората
Дром
грозендар

кои тепърва се правят закони. Това е една огромна информация, която анализирам. За вестник аз ви говоря, вие пишете, а за едно тв предаване трябва много хора да искат да говорят пред камерата и това е сложното. И когато преценим, че може да се реализира по интересен начин, тогава тръгваме да снимаме. При нас всяко предаване е различно от другите. Всеки път аз трябва да реагирам по различен начин, но единственото, което съм си обещала да изпълнявам, е да бъда естествена и такава, каквато съм в живота. Това се харесва на зрителите.

Напоследък предаванията ви са свързани с ромите, имате ли някакъв личен момент, който да ви свързва с тази тема?

Нямам личен мотив, така се случи, те ми пишат писма. На мен ми е интересен животът на ромите, защото те водят един много тежък живот при сегашните условия. Виждам, че не им се обръща достатъчно внимание от институциите, от хората. Има и едно негативно отношение към тях. Интересува ме в частност човешката съдба на всеки един човек. "Виждат, че съм ромка и ми казват бягай от тука" - ни писа бременната ромка-бъдеща майка от с. Китино. Винаги обръщам внимание на слабите и беззащитните, а тъй като съм направила едно предаване, второ, те започнаха повече да ми пишат. Така се получава по-тясна връзка между мен и тях. Явно ми имат доверие, след като споделят с мен такива неща.

Не е тайна, че подкрепихте единствения ромка - Вили Драганова, когато иска да я изхвърлят от сутрешния блок в БНТ, защо го направихте?

Аз поканих Вили Драганова да основем съюза на журналистите към КТ "Покрепа" и тя е в управителния съвет. Бях изключително много възмущена. И да не бях синдикален лидер, като журналист по същия начин щях да реагирам, защото тя има дарба. Вили има професионални заложби, които трябва да се развият. Тези, които искаха да я махат, бяха шефове за два-три месеца, не може така.

Вие била ли сте потърпевша някога от бюро по труда, социални грижи или пен-

ги институции?

Не, не съм била, но мои близки са имали такива проблеми. Знам колко много тежи на един човек да е имал работа довчера и след това животът да го изхвърли в съвсем страничен колхоз. Пишейки писма, хората всъщност пишат молба за помощ. Всички започват така: "Вие сте ни последната надежда, вече няма към кого да се обърнем." Много е трудно да прочетеш, че не вярват вече на институциите в държавата.

Трудно ли се прави подобна журналистика?

Ако знаеш как се решава проблемът - например ни пишат, че на бъдеща майка са й загубили документите - много е ясно, че ние трябва да отидем и да издадем нови документи. При лекаря, в бюрото по труда трябва да се отиде. Прави се със зрялост. Необходимо е да знаеш кой проблем какво решение има. Може да си опитен, но да не можеш да накараш институциите да го свършат не за няколко месеца, а за един ден.

Винаги ли постигате справедливост, когато отивате да помагате на някого?

При нас винаги възтържествува справедливостта и това много ме удовлетворява. Важното е всяко предаване да има happy end/Щастлив край-б.р./ Единственият случай без happy end е от последните предавания - за изчезналите две деца. Разбрахме, че са осиновени и че от 5 години живеят в Италия. Родителите са ромите, те ни писаха писмо, в което ни молеха да ги открием. Хората, които са виновни за това, ще бъдат наказани, но децата не могат да бъдат върнати. И затова не смятам, че това предаване е с щастлив край. Въпреки че ние открихме къде са децата, това не ни зарадва, защото родителите са нещастни.

Може ли да се каже, че сега вече познавате ромите?

Мисля, че никой не може да каже, че познава изцяло някого. Зная, че при ромите няма фалш - което ми казват в момента, това е истината.

Интервюто взе:
Виолета БОГДАНОВА

Пролетен турнир на "Ромис"

Сдружение "Ромис" откри пролетния турнир по футбол на 12 април тази година в село Мърчево. В него ще вземат участие 10 отбора от Северо-западна България. Част от участниците са: ФК "Кристали" - гр. Монтана, ФК "Нево дром" - с. Мърчево, ФК "Олимпик" - с. Владимирowo, ФК "Левски" - гр. Вършец и др.

В откриването на ромския турнир взеха участие танцов състав към читалище "Гоцо Николов", оркестър "Кристали", танцьорки от с. Лехчево и други. Поздрави поднесоха г-н Злати Живков - кмет на гр. Монтана, г-н Стефчо Георгиев - кмет на гр. Бойчиновци, народните представители - г-жа Клара Петрова и г-н Борислав Великов, фондация "Шам" - гр. Монтана, с председател Петър Борисов и фондация "Ромители" - гр. Лом, с президент Николай Филипов, който обеща да поеме разходите на финалния кръг на турнира, в Лом.

Проведеха се две срещи между ФК "Кристали" и ФК "Нево дром", юноши и мъже. Треньори на двата клуба са: Монтана - Бисер Андреев/юноши и Виктор Илиев/мъже;

с. Мърчево - Валери Георгиев/юноши и Красимир Йорданов/мъже.

Спонсори на двата отбора са г-н Златко Живков и ЕТ "Верони" - с. Мърчево.

При мъжете победи с 4:1 монтанският отбор.

Ружа КИРИЛОВА

Драга редакция

След празника

На 8 април се празнува Международният ден на ромите, но всяка година почти навсякъде програмата е една и съща - организиране на спортни състезания, конкурс "Мис Чае шукарие", което всъщност е състезание между родителите, чие дете е похубаво, няколко стихотворения и това е.

Хубаво беше първата година, а сега започва сякаш да омръзва. Толкова ли местните младежи специалисти по "Интеграция на малцинствата" в общините не можаха да измислят нещо по-различно, нали затова им плащат?

Сигурна съм, че някои ще кажат да не си разваляме настроението на празника. Да, така е, но след като празникът е минал, можем да си кажем истината в очите.

По националната телевизия на 8 април предадоха, че българският премиер се е срещнал с група български ромите. Учудващо е как толкова бързо и конспиративно се е сформирала тази група и по какъв критерий са били избрани нейните членове или всичко е било само за отчитане на дейност. Май така стоят нещата.

На този ден нито една от многото ромски неправителствени организации или партии (нали имаме не една, а няколко ромски партии) не се сетиха примерно да посетят един дом за отглеждане на деца без родители, да организират кампания за закрила на скиташите деца по улиците - нали голям процент от тези деца са от ромски произход?

Не можаха ли нашите ромски експерти в министерствата на културата и на образованието, в НСЕДВ и другаде (които иначе се удрят в гърдите, че работят само и единствено за благо на ромите, а не за собствено благополучие) да организират един национален форум, където да има представители на ромската интелигенция, учени, общественици, така че на този светъл празник да се чуе гласът на цялата ромска нация за това какво чувства, какво мисли и как живее?

Да не караме хората пред камерите и фотоапаратите да играят кючек и да изглеждат щастливи. Защото ромите не са щастливи, а притеснени от безработицата, бедността и болестите.

Време е ние, ромите, да преминем по-напред, а не да тъпчем на едно и също място. Образно казано, не бива да оставаме на възрастна на едно пеленаче, което знае, че щом заплаче, ще му дадат биберон с мляко или биберон зальгалка. Ето, такива мисли ме вълнуваха ден след празника.

Все пак р о м ъ т, колкото и да го клеветят и чернят, има чест и гордост.

Мима ИВАНОВА